Keeleameti 2024. aasta tegevuse aruanne

I. Ülevaade keeleseaduse täitmise järelevalvest 2024. aastal

Keeleamet on Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mis teeb riiklikku järelevalvet keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle ning osaleb keelepoliitika väljatöötamises ja elluviimises.
2024. aastal töötas Keeleametis 19 inimest, neist 12 otseselt keeleseaduse täitmise järelevalvega tegelevat ametnikku.
Ametile eraldati 2024. aastal riigieelarvest tegevuskuludeks 788 577 eurot, millest 81 440 eurot oli ette nähtud täiskasvanute keeleõppega seotud tegevuste toetamiseks.
Peamised tegevusvaldkonnad olid eestikeelsele õppele üleminekuga seotud temaatiline järelevalve eesti keele ja eestikeelse õppe korralduse üle vene õppekeelega koolides, töötajate ja ametnike eesti keele oskuse kontroll, eesti keele kasutamise nõuete täitmise kontroll seaduseaga määratud valdkondades ning eesti keele tasemeeksamiks ettevalmistavate täienduskoolituste õppekavade ja koolitusasutuste tegevuse vastavuse hindamine täienduskoolituse standardis sätestatud nõuetele.
Ametnike või töötajate eesti keele oskuse kontrollimisel koostati 2024. aastal kokku 2254 kontrollakti, aasta jooksul saadeti keeleseaduse täitmise järelevalve eri valdkondi puudutavates küsimustes välja ühtekokku 2263 kirja. Sunniraha rakendati 175 korral kogusummas 25140 eurot, täitekorraldus sunniraha rakendamiseks saadeti kahele asutusele ja 173 eraisikule. 2024. aasta jooksul laekus sunniraha 24780 eurot.
Külastati 20 õppeasutuse eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete tunde, anti tagasisidet õpetajatele, koolijuhtidele ja koolipidajale, osaleti HTMi lõppõiendi koostamisel. Külastati seitsme koolitusfirma kokku kaheksat täiskasvanutele mõeldud tasemeeksamiks ettevalmistavat koolitust.
Kinnitati 26 keelefirma tegevusloa taotlus tegevusloa saamiseks ja 16 keelefirma taotlus varem kinnitatud õppekava muutmiseks; hinnati koolitusfirmade taotlusi koolitaja lisamiseks (kokku lisandus 215 uut täiskasvanute eesti keele koolitajat).
2024. aastal toetas Keeleamet A2-, B2- ning C1-taseme keelekursusi Maardu haridustöötajatele ning Narva linna Sotsiaalabiameti ja Narva Linnavalitsuse töötajatele.
Samuti toetas amet riigikeele nõukoja tegevust.

II. Vene õppekeelega haridusasutuste eesti keele ja eestikeelse aineõppe järelevalve

Vene õppekeelega koolide eesti keele ja eestikeelse aineõppe järelevalve käigus külastati 2024. aastal koos HTM-i spetsialistidega 20 õppeasutust (Aseri Kool, Erakool Garant, Eurogümnaasium, Haabersti Vene Gümnaasium, Jõhvi Kesklinna Kool, Loksa Gümnaasium, Maardu Gümnaasium, Narva Keeltelütseum, Narva Pähklimäe Kool, Sillamäe Gümnaasium, Tallinna 53. Keskkool, Tallinna Ehte Humanitaargümnaasium, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool, Tallinna Lasnamäe Vene Gümnaasium, Tallinna Läänemere Gümnaasium, Tallinna Mustjõe Gümnaasium, Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium, Tallinna Pae Gümnaasium, Tallinna Tõnismäe Reaalkool ning Kohtla-Järve Lasteaed Kakuke).

Koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi temaatilise järelevalve meeskonnaga tutvuti haridusasutuse dokumentidega, külastati eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete tunde, õpetajatele anti külastatud tundide kohta tagasisidet ja osaleti järelevalve õiendi koostamises. Igas koolis koostati töötajate eesti keele oskuse kontrolli kohta statistiline ülevaade.
2024. aasta jooksul osalesid keeleametnikud Haridus- ja Teadusministeeriumi juhendi „Temaatiline järelevalve eesti keele ja eestikeelse õppe korraldusest vene õppekeelega põhikoolides“ täiendamisel ning järelevalve kavandamisega seotud nõupidamistel.
Töötati välja küsimustik koolijuhile ja õpetajale, mille testversiooni prooviti detsembris 2024.

III. Eesti keele oskuse nõuete täitmise järelevalve

Eesti keele oskuse järelevalve käigus ja kaebuste menetlemisel kontrolliti kokku 6455 töötaja andmeid, neist 35%-l puudus eesti keele oskust tõendav dokument.
Keeleoskusnõuete täitmise järelevalves koostati kokku 2254 keelekontrolli akti, mis on 2023. aastaga võrreldes 20% võrra rohkem. Esmakontrollis kontrolliti 1489 töötajat, neist 309 (20,75%) keeleoskus vastas nõutavale tasemele.
Eksami sooritamise ettekirjutus tehti esmakontrolli käigus 1362 töötajale ja ettekirjutus täiendada eesti keele oskust 77-le. Esmakontrolli käigus tehti sunnirahahoiatus 808 kontrollitavale.
Järelkontrollis ilmnes, et 765 kontrollitavast on 118 (15,4%) ettekirjutuse täitnud. Seoses töölepingu lõppemisega või ametikoha tööülesannete muutusega (nt madalamale ametikohale üleviimine) lõpetati järelevalvemenetlus 407 töötaja suhtes. Eesti keele eksami sooritamise tähtaega pikendati 354 juhul ja eesti keele oskuse täiendamise ettekirjutuse tähtaega 21 juhul. Sunnirahahoiatus tehti järelkontrollis 321 kontrollitavale ning sunniraha rakendati 175 kontrollitava suhtes. Kahel korral rakendati sunniraha juriidilise isiku suhtes.

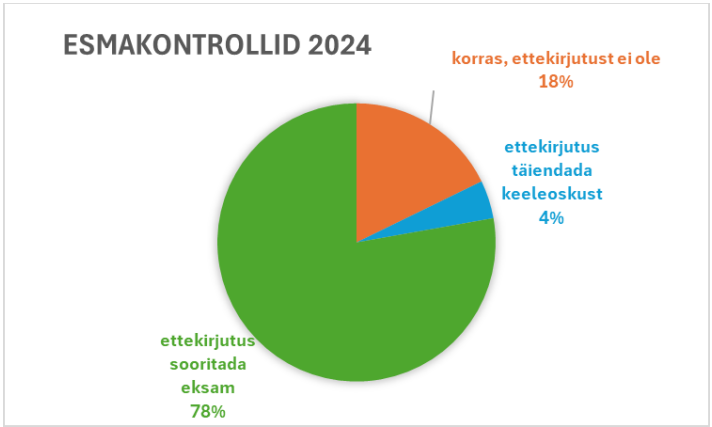

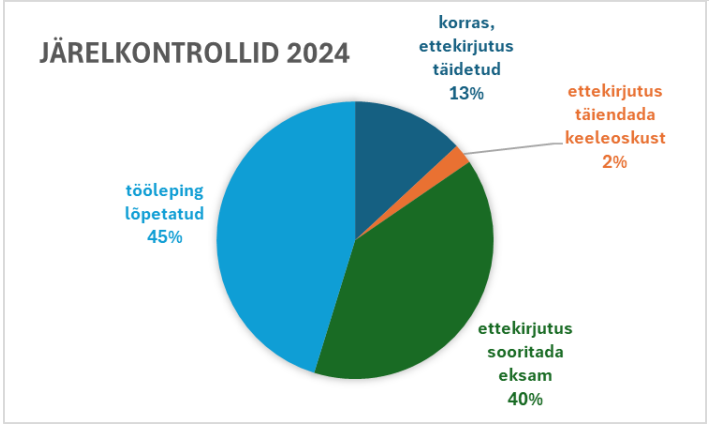

Hariduse valdkonna (üldharidus-, erakoolide ja lasteaedade, kutsekoolide ja huvitegevust pakkuvate KOV alluvuses olevate huvikoolide) töötajate eesti keele oskust kontrolliti kokku 19 koolis ja 31 lasteaias. Esimesest kolmanda kvartalini kontrolliti haridustöötaja keeleoskust ainult tööandja palvel. Seoses keeleoskusnõuete muutumisega pöörati rohkem tähelepanu nõustamisele. Neljandas kvartalis kontrolliti eeskätt koole, kus toimus temaatiline järelevalve.
Tallinnas ja Harjumaal kontrolliti töötajate eesti keele oskust üheksas üldhariduskoolis (Haabersti Vene Gümnaasium, Kadaka Põhikool, Tallinna Humanitaargümnaasium, Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium, Tallinna Pae Gümnaasium, Tallinna Tõnismäe Reaalkool, Tallinna Õismäe Vene Lütseum, Järveküla kool, Paldiski Vene Põhikool). **Ida-Virumaal** kontrolliti keeleoskust seitsmes üldharidus- ja huvikoolis (Jõhvi Kesklinna Kool, Narva Kesklinna Kool, Narva Paju Kool, Narva Pähklimäe Kool, Sillamäe Gümnaasium, Jõhvi Kunstikool, Ahtme Kunstide Kool), samuti ühe kutsekooli kolmes õppekohas (Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse Jõhvi, Narva ja Sillamäe õppekoht).
2024. aastal kontrollitud õppeasutustes (üldharidus-, kutse- ja erakool) vormistati 196 esmakontrolli akti (neist 132 korras) ja 200 järelkontrolli akti (sh 28 akti ettekirjutuse täitmise kohta). Esmakontrolli käigus tehti 41 kontrollitavale ettekirjutus täiendada eesti keele oskust ja 23-le ettekirjutus sooritada eesti keele eksam; esmakontrolli käigus tehti neljal juhul ka sunnirahahoiatus. Järelkontrolli aktiga pikendati eesti keele oskuse täiendamise ettekirjutuse tähtaega kuuel kontrollitaval ja eesti keele eksami sooritamise tähtaega 90 kontrollitaval. Sunnirahahoiatus tehti 78 korral, sunniraha rakendati 69 korral. 76 menetlust lõpetati järelkontrollis seoses töölepingu lõppemise või töötaja madalamale ametikohale üleviimise ja keeleoskusnõude muutumisega.

Keeleoskust kontrolliti 13 koolieelses lasteasutuses Tallinnas (Lasteaed Kajakas, Lasteaed Mesipuu, Tallinna Järveotsa Lasteaed, Tallinna Lasteaed Delfiin, Tallinna Kivimurru Lasteaed, Tallinna Lasteaed Kraavikrõll, Tallinna Lehola Lasteaed, Tallinna Lindakivi Lasteaed, Tallinna Pallasti Lasteaed, Tallinna Päevalille Lasteaed, Tallinna Raadiku Lasteaed, Tallinna Rukkilille Lasteaed, Tallinna Sõbrakese Lasteaed), **15 lasteaias Ida-Virumaal** (Jõhvi Lasteaiad, Kohtla-Järve Lasteaed Aljonuška, Kohtla-Järve lasteaed Kakuke, Kohtla-Järve Lasteaed Karuke, Kohtla-Järve Lasteaed Tareke, Kohtla-Järve Lasteaed Tuhkatriinu, Narva Lasteaed Muinasjutt, Narva Lasteaed Pingviin, Narva Lasteaed Päikene, Narva Lasteaed Pääsuke, Narva Lasteaed Põngerjas, Narva Lasteaed Sipsik, Narva Lasteaed Sädemeke, Narva Lasteaed Vikerkaar, Sillamäe Lasteaed Rukkilill) ning **mujal Eestis kolmes lasteaias** (Tartu Lasteaed Annike, Tartu Lasteaed Kelluke, Tartu Lasteaed Mõmmik).
Koolieelsetes lasteasutustes vormistati kokku 119 esmakontrolli akti, neist 62 olid korras, st kontrollitava keeleoskus vastas kehtestatud nõudele. 11 töötajale tehti ettekirjutus täiendada eesti keele oskust, 46-le tehti ettekirjutus sooritada eesti keele tasemeeksam, 41 juhul tehti esmakontrolli käigus sunnirahahoiatus. Järelkontrolliakte vormistati lasteaedades 180, neist 14 menetlust lõpetati, sest ettekirjutus on täidetud. Kahel töötajal pikendasid keeleametnikud eesti keele oskuse täiendamise ettekirjutuste täitmise tähtaega ja 43 kontrollitaval pikendati eesti keele eksami sooritamise ettekirjutuse täitmise tähtaega.
Nelja Narva koolieelse lasteasutuse direktorile varem tehtud ettekirjutuste täitmise kontrollimisel selgus, et neljast direktorist kolm olid ettekirjutuse täitnud, ühel pikendati eksami sooritamise tähtaega. Sunnirahahoiatus tehti 39-le ja sunniraha rakendati 66 kontrollitava suhtes. Menetlus lõpetati 121 juhul: töötajaga on tööleping lõpetatud või ta on viidud madalamale ametikohale.
2024. aastal kontrolliti Kohtla-Järve Linnavalitsuse abilinnapeade, Narva Linnakantselei, Narva Linna Sotsiaalabiameti, Narva Linna Kultuuriosakonna, Narva Linna Arenduse- ja Ökonoomika Ameti, Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ameti, Narva

Linnavalitsuse Linnamajandusameti, Narva Linnavalitsuse Rahandusameti, Maardu Sotsiaalmaja ning Põhja-Tallinna Sotsiaalosakonna ametnike ja töötajate keeleoskust.

Riigi- ja kohalike omavalitsuse asutustes vormistati 15 esmakontrolli akti, millega kinnitati viie kontrollitu eesti keele oskus ametikoha nõudele vastavaks, kümnele tehti ettekirjutus sooritada eesti keele eksam. Üheksale kontrollitule tehti esmakontrolli käigus sunnirahahoiatus. Riigi- ja KOV-asutustes vormistati kokku 46 järelkontrolliakti, neist üks oli korras – ettekirjutus oli täidetud. Ühel ametnikul pikendati eesti keele oskuse täiendamise ettekirjutuse täitmise tähtaega ja 42 juhul pikendati eksami sooritamise tähtaega, 31-le tehti sunnirahahoiatus. Keeleametnikud vormistasid kaks järelkontrolli akti, millega lõpetati menetlus, sest töösuhe kontrollitavaga oli lõpetatud.

Tervishoiu ja sotsiaalhoolekande valdkonnas kontrolliti keeleoskusnõuete täitmist 147 meditsiini- ja hoolekandeasutuses (sh haiglad, apteegid, hoolekandeasutused, hambakliinikud ja perearstikeskused): Ahula Pansionaat OÜ, Ahula Sotsiaalkeskus, Akersoni OÜ, A.L.U.S MTÜ, Antsla Tervisekeskuse MTÜ, A.M.V.K. Hooldusteenus, AS Koeru Hooldekeskus, AS Pirita Südamekodu, AS Lääne-Tallinna Keskhaigla õendusabikliinik, Eakate Hooldekodu OÜ, EELK Räpina Miikaeli Koguduse Hooldekodu, Elora Keila Haigla AS, Elora Maardu Haigla AS, Gericare OÜ, Gonsiori Kodu, Haapsalu Sotsiaalmaja, Hageri Hooldekeskus MTÜ, Halinga Turvakodu, Helme Hooldekodu OÜ, Helme Pansionaat AS, Hoolekandeteenused AS Valgas, Hooldekodu Lootuse Rand OÜ Kallaveres, Hooldekodu Pihlakobar (Võrumaa), Häädemeeste Eakate Kodu, Imastu Hooldekodu OÜ, Juuru ja Kaiu Hooldekodu, Jõgeva Sotsiaalkeskus Elukaar OÜ, Jõhvi Hooldekeskus, Kaarepere Pansionaat, Kagutuul OÜ, Kalamaja Perearstid OÜ, Karaski Pansionaat OÜ, Karula Hooldekodu Lootuse Rand OÜ, Kehtna Eakatekodu, Kolga-Jaani Hooldekodu, Kuressaare Hoolekanne, Kuuda Hooldekodu OÜ, Kilingi Villa, Krootuse Hooldekodu, Kärstna Hooldekodu, Laheda Sotsiaalkeskus, Leevi Hooldekodu, Lokuta Eakatekodu, Lossipargi Eakatekodu (Haapsalu), Lustivere Hooldekodu, Marta Kodu OÜ, MTÜ Avinurme Sotsiaal- ja Turvakeskus, MTÜ Lille Turvakodu, MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus, MTÜ Vahtra Hooldemaja, Nöörimaa Tugikodu, Oru Hooldekodu, Otepää Tervisekeskuse Hooldekodu, OÜ Akeron, OÜ HanzaDent, OÜ Häcke, OÜ Iira Hooldekodu, OÜ Indsalu Pruuna Mõis, OÜ Järve Südamekodu, OÜ Kristina Kiisa Hambaravi, OÜ Kuusiku Hooldekodu, OÜ Peetri Hooldekodu, OÜ S.K. Rakvere Hooldekodu, OÜ Kreenholmi Apteek, OÜ Nemesten Kunda Villa Alfred, OÜ Paldiski Perearstid, OÜ Tarbatu Tervisepark (Tallinnas, Tartus, Viljandis, Tartus ja Valgas), OÜ Tartu Eluringikeskus, OÜ Vigala Hooldekodu, OÜ Vikingdigi, Paide Südamekodu, Paju Pansionaadid MTÜ, Pandivere Pansion, Pihlakodu AS Tapa Pihlakodu, Rahumäe Sinilinnud MTÜ, Rakvere ja Aaspere Eakate Kodu, Piigaste MTÜ, Piigaste Pansionaat (Südamekoda), Põlgaste Pansionaat, Põlva Kaasiku Kodu, Põlva Puuetega Inimeste Koda OÜ, Põlva Valla Hooldekodu, Pärnu-Jaagupi Hoolduskodu SA, Pärsti Pansionaat, Rakvere Lille Kodu, Nõmme Pihlakodu, Risti Hooldekodu Läänemaal, Tabasalu Pihlakodu ja Viimsi Pihlakodu, Narva Sotsiaalabikeskus, Narva Sotsiaaltöökeskus SA, Rapla Hooldekeskus, Saare Kodu (Jõgevamaa), Rõuge Hooldekodu, SA Aarike Hooldekeskus, SA Alutaguse Hoolekeskus, SA Jõhvi Haigla, SA Jõhvi Hooldekeskus, SA Kiviõli Tervisekeskus, SA Läänemaa Haigla Hooldekodu, SA Narva Haigla, SA Narva-Jõesuu Hooldekodu, SA Nõo Hooldekodu (Ida-Virumaal ja Tartumaal), SA Peipsiveere Hooldusravikeskus, SA PERH taastus- ja palliatiivravi kliinik ning Hiiu 39 korpuse õendusabi osakond, SA Rõngu Hooldusravikeskus, Saverna Hooldekodu, Savoskina OÜ, Setomaa Hooldekodu, Surju Valla Hooldekodu „Videvik“, Suudan MTÜ, Sõmerpalu Hooldekodu SA, Sõpruse Kodu (Jõgevamaa), Zunt OÜ (Hoolekoda Fööniks/Villa Mare Pansionaat), Taheva Hooldekodu, Tammiku Hooldekodu, Tammiku Kodu, Tammiste Hoolekodu, Tammiste HK Jõõpre Kodu, Tapa Valla Hooldekodu, Tartu Hooldekodu, Teokas Klubi MTÜ, Tootsi

Hooldekodu, Tori Hooldekodu OÜ, Tõstamaa Hooldekodu; Uhtna Hooldekodu, Ulvi Kodu, Uuemõisa Kodu Läänemaal, Valga Abikeskus MTÜ, Valga Haigla AS, Valga Jaama Kodu, Valga Tõrva Kodu, Valgamaa Puuetega Inimeste Koda MTÜ, Valkla Südamekodu OÜ, Vastseliina Hooldekodu OÜ, Viljandi Hoolekandekeskus, Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskus, Võru Pensionäride Päevakeskus SA, Võrumaa Puuetega Inimeste Koda, Väike-Maarja Hooldekodu, Vändra Alevi Hoolekande Keskus, Värska Südamekodu OÜ, Väätsa eakate kodu, Westender OÜ Kunda Eakate Kodu.
Meditsiini- ja hoolekandeasutustes vormistatud 931 esmakontrolli aktist 53-ga tunnistati töötaja keeleoskus ametikoha nõudele vastavaks, 21 meditsiinitöötajale tehti ettekirjutus täiendada eesti keele oskust, 857-le tehti ettekirjutus sooritada eesti keele eksam (neist 599-le tehti ka sunnirahahoiatus). Järelkontrolli akte vormistati 152, neist 11 menetlust lõpetati, sest ettekirjutus oli täidetud. Üheteistkümnel juhul pikendati varasema ettekirjutuse tähtaega täiendada eesti keele oskust ja 99 juhul sooritada eesti keele eksam. 95 meditsiinitöötajale tehti sunnirahahoiatus ja ühe töötaja suhtes rakendati sunniraha. Seoses töösuhte lõppemise või töötaja madalamale ametikohale üleviimisega lõpetati menetlus 31 töötaja suhtes.

Hoolekandeasutuste töötajate keeleoskuse kontrollimine
2024. aasta jooksul kontrolliti 134 hoolekandeasutuse töötajate (meditsiini- ja hoolekandepersonal, teised isikutega tööalaselt suhtlevad töötajad) keeleoskuse vastavust kehtestatud nõuetele.
Keeleamet kontrollis Lääne-Virumaal 17, Põlvamaal 16, Valgamaal 15, Tallinnas ja Harjumaal 14, Ida-Virumaal, Võrumaal ja Pärnumaal – igas maakonnas 11, Raplamaal kaheksat ning Tartu-, Järva- , Lääne-, Viljandi- ja Jõgevamaal – igas maakonnas kuut, ning Saaremaal ühte hoolekandeasutust.
Eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded on kehtestatud keeleseaduse § 23 lõike 4 alusel antud Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrusega nr 84 „Ametniku, töötaja ja füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“. Hoolekandetöötajatelt (näiteks rehabilitatsiooniteenuse ja erihoolekandeteenuse osutajad) nõutakse määruse § 8 p 8 ning õdedelt määruse § 8 p 9 kohaselt eesti keele oskust B2-tasemel. Isikuhooldustöötajatelt ning sotsiaalhoolekandeasutuse abipersonalilt nõutakse määruse § 7 p 9 kohaselt eesti keele oskust B1-tasemel. Muudelt tervishoiuteenuste osutamises osalevatelt isikutelt ja abispetsialistidelt, kelle tööülesannete hulka kuulub patsientidega suhtlemine ja teabe edastamine, nõutakse määruse § 8 p 10 kohaselt eesti keele oskust tasemel B2.

134 hoolekandeasutuse meditsiini- ja hoolekandepersonali, kes puutuvad iga päev kokku hoolealustega, oli nimekirjas kokku 3227. Keeleoskuse tase vastas nõuetele 2440 töötajal (75,6%). Ettekirjutus tehti 787 töötajale, kellest 128 olid Ukraina sõjapõgenikud. Kõige rohkem ettekirjutusi tehti Tallinnas ja Harjumaal, kus 702 töötajast 287-le tuli teha ettekirjutus.

Teenindus- ja müügitöötajate eesti keele oskust kontrolliti kaebuste alusel.
Keeleoskust kontrolliti 72 kaupluses (A1M OÜ A1000 Market 2 kauplust, A&Z Technology OÜ, Acoolakids OÜ, Arantrade Group OÜ, AS Espak, AS Prisma Peremarketi kaheksas kaupluses: Mustika, Sikupilli, Vanalinna, Lasnamäe, Rocca al Mare, Maardu, Tiskre, Tartu Annelinna; BAUHAUS Eesti UÜ, FIE Olga Jürgens, H&M Hennes & Mauritz, Lidl Eesti OÜ kolmes kaupluses Tallinnas, Lucromex OÜ, MAXIMA Eesti 25 kauplust Tallinnas, Laagris, Viimsis, Paldiskis, Sauel, Jõhvis, Paides, Tartus, Valgas ja Võrus, OG Elektra AS Grossi Toidukaubad 9 kauplust Tallinnas, Keilas, Paldiskis, Sauel, Jõhvis ja Kohtla-Järvel; PEPCO ESTONIA OÜ, Rimi Eesti Food AS 10 kaupluses Tallinnas, Pärnamäel, Kohtla-Järvel ja Kiviõlis, Narva Fama keskuses), Selver AS 6 kaupluses Tallinnas, 2 Harjumaal ja 1 Keilas). Keeleametnikud vormistasid kauplustes 269 esmakontrolliakti: 24 neist olid korras, üks akt oli

ettekirjutusega täiendada eesti keele oskust, 244 ettekirjutusega sooritada eesti keele eksam, neist 120 sunnirahahoiatusega. Järelkontrolli akte vormistati kauplustes 244, neist korras (ettekirjutus täidetud) 28. Ettekirjutuse tähtaegu pikendati: ühel töötajal tuleb eesti keele oskust veel täiendada, 72 kaubandustöötajat peavad sooritama eesti keele eksami. Sunnirahahoiatus tehti 60 kontrollitavale ja sunniraha rakendati 34 juhul. 143 menetlust lõpetati seoses töölepingu lõpetamisega.

Teenindustöötajate eesti keele oskust kontrolliti 28 ettevõttes (sh toitlustusettevõttes, ilusalongis, hotellis ja muudes meelelahutusasutustes), enamasti kaebuste lahendamiseks: AFC OÜ, Antur Grupp OÜ, AZAMOM OÜ, Bencotto OÜ, Borsch &Varenyk OÜ, Bravita OÜ, Chefsfood Grill OÜ, D-Pizza EE OÜ, EasyBeauty OÜ, Famatra OÜ, Lido Kristiine OÜ, Lontrest OÜ, Novoloto OÜ Casino Fenix Jõhvi mängusaal, OLD TOWN HOSTEL ALUR OÜ, OÜ DONG FANG, OÜ Tallink Fast Food, Peale tööd pubi OÜ, Restoran Armudu OÜ, Rokoköök OÜ, Roseni Majad OÜ, SalonPlus Baltic OÜ, Spordiklubi Bars, SRP Halduse OÜ, Stels 88 OÜ, SUMMER FAV OÜ, SushiHouse OÜ, Tubli Rätsep OÜ, Quik Chef OÜ.
Teenindajate eesti keele oskuse kontrollis koostati 76 esmakontrolli akti, neist 16 korras (st töötaja keeleoskus vastas nõuetele), ühele teenindajale tehti ettekirjutus täiendada eesti keele oskust ja 59-le koostati akt ettekirjutusega sooritada eesti keele eksam. 15 kontrollitavale tehti sunnirahahoiatus esmakontrolli käigus.
Kaebuste menetlemisel kontrolliti kolme **turvafirma** (Forus Security AS, OÜ Grifs ja Viking Security AS) turvatöötajaid, koostati viis esmakontrolli akti, neist kolm korras (töötaja keeleoskus vastab nõuetele), kaks ettekirjutusega: ühel juhul tuleb eesti keele oskust täiendada, teisel sooritada eesti keele eksam. Ühe järelkontrolli aktiga lõpetati menetlus töölepingu lõppemise tõttu.
Aasta jooksul kontrolliti kaebuste lahendamisel, Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti reididel tuvastatud ning MUPO ja Transpordiameti pöördumiste alusel kokku 75 taksojuhi eesti keele oskust (Automed OÜ, Bolt Services EE OÜ, CityChoice OÜ, ExpertLocator OÜ, Oltransfer OÜ, OVCHARENKO PÜ, OÜ M. Fedorov, OÜ Mykola, Normatrans OÜ, Shah Trade OÜ, SHB Group OÜ, lisaks 10 füüsilisest isikust ettevõtjat), samuti kontrolliti ühistransporditeenust osutavate firmade (AS Hansabuss, AS SEBE, AS Tallinna Linnatransport, Estonian Lines OÜ, FSL Eesti OÜ, Highway Riders OÜ, Järve Bussipark OÜ, OÜ Baltic Shuttle, OÜ Dilizans, OÜ, SV Reisid) ja AS Eesti Raudtee töötajate keeleoskust. Kokku vormistati **bussi-, rongi- ja taksojuhtide eesti keele oskuse kontrollimisel** 60 esmakontrolli akti: üks kontrollitav peab oma keeleoskust täiendama ning 59 juhti peavad sooritama eesti keele eksami. Esmakontrolli käigus tehti 15-le kontrollitavale sunniraha-hoiatus. Transpordifirmades vormistati kokku 18 järelkontrolli akti: 1 töötaja on ettekirjutuse täitnud ja menetlus lõpetati; 16 töötajal pikendati ettekirjutuse täitmise tähtaega sooritada eesti keele eksam, 13-le neist tehti sunnirahahoiatus ja 1 menetlus lõpetati seoses töösuhte lõppemisega.

IV. Eesti keele kasutamise nõuete täitmise järelevalve

2024. aastal saadeti keeleseaduse nõuete täitmise kontrollimisel välja 2263 kirja, millest 22% juttudest vastati Keeleametile saadetud kaebusele. Väljasaadetud kirjades küsiti töötajate keeleoskuse andmeid (21%) ja edastati kontrollakte (2%), anti selgitusi avaliku teabe ja reklaami, tarbijateabe ning tooteinfo (22%), võõrkeelsete veebilehtede (3%) ning kohanimeseaduse nõuete täitmise kohta (1%), suheldi keelefirmadega (13%) ning rakendati erinevaid mõjutusvahendeid (8%).

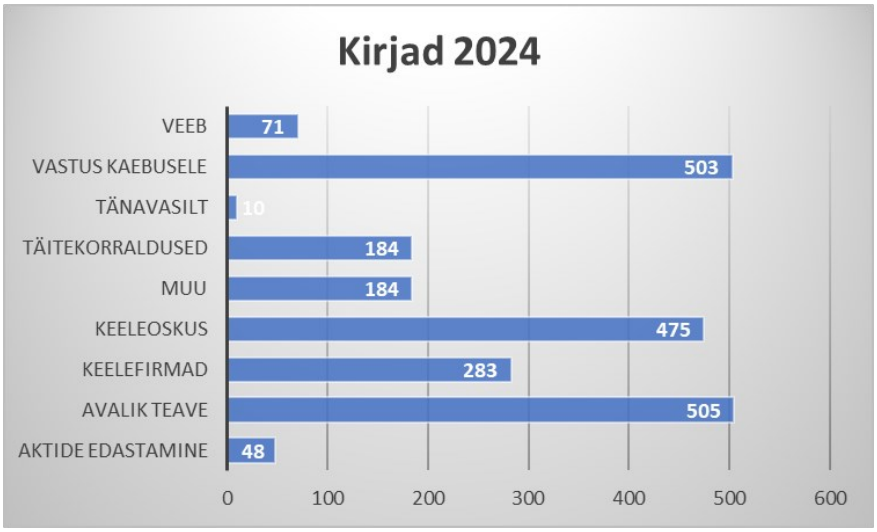

Aasta jooksul tuvastati keeleseaduse nõuete rikkumisi avalikus teabes üle Eesti 636, osa neist lahendati suulise menetluse käigus. Aasta jooksul tehti avaliku teabe järelkontroll 795 korral. 2025. aastal jätkub 57 ettekirjutuse järelkontroll avaliku teabe nõuete täitmiseks.
Aasta jooksul kontrolliti kokku 318 veebilehte, neist viie kontroll jätkub 2025. aastal.
Rikkumiste tuvastamisel selgitati keeleseaduse nõudeid asutuses kohapeal, samuti nii kirja kui ka telefoni teel ning anti tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks. Üldjuhul täideti keeleametniku ettekirjutus määratud ajaks, põhjendatud taotluse korral andis keeleametnik lisaaega.
Tööandjaid nõustati Ukraina sõjapõgenike värbamisel tekkinud küsimustes kirja teel, telefonitsi ning keelekontrollide käigus.

Seoses eestikeelsele õppele üleminekuga nõustati haridusasutuste juhte, haridustöötajaid ja KOVide esindajaid, Keeleameti esindaja osales Tallina Haridusameti koolijuhtide ja alushariduse juhtide infopäevadel. Lisandus vajadus hinnata haridustöötajate diplomeid ja tuvastada õppekeel.

Eesti keele kasutamise nõuete täitmise järelevalves kontrollisid keeleametnikud avaliku teabe ja reklaami ning asjaajamise, samuti tarbijateabe suhtes sätestatud nõuete täitmist kõikjal üle Eesti, ennekõike suuremates linnades (Tallinn, Narva, Jõhvi, Kohtla-Järve, Paide, Haapsalu, Pärnu, Rakvere, Tartu, Valga, Sillamäe, Viljandi, Võru), kuid rikkumisi tuvastati ka väiksemates kohtades (Keila, Maardu, Muuga, Loksa, Laagri, Saku, Rannamõisa, Viimsi, Elva, Kiviõli, Kohtla-Nõmme, Toila, Sompa, Ahtme, Mäetaguse, Iisaku, Põlva, Räpina, Türi, Rapla, Tapa, Kunda, Viru-Nigula, Aseri, Värska, Saatse, Mooste, Mikitamäe, Hagudi, Kohila, Tsirguliina, Tõrva, Helme, Rõngu).
Avaliku teabe keelekasutust kontrolliti mitmel suurüritusel (Tallinna jõuluturg, Jõhvi jõuluturg, Märjamaa kevadlaat jm) ning suuremates kaubanduskeskustes eri linnades. Avaliku teabe ja laadakauplejate keeleoskuse kohta tehtud tähelepanekud edastati ürituse korraldajatele, et neid arvestataks edaspidi.
2024. aastal jätkati keeleseaduse nõuete selgitamist, kohtumistel kaubanduskettide esindajatega, aasta lõpus toimus reid suuremate kaubanduskettide kauplustes.

Kakskeelseid tänavanimesilte leiti Pärnus, Tartus, Türil, Hiiumaal, Varnjas (Peipsiääre vald) ja Vastseliinas (Võru vallavalitsus). Kohalikele omavalitsustele saadeti märgukiri ning tehti ettepanek viia kohanimesilt kooskõlla keeleseaduse ja kohanimeseaduse nõuetega.

Eesti keele tasemeeksamiks ettevalmistamisele suunatud täienduskoolitusasutuste tegevuse järelevalve ja hindamisega seotud kirjad puudutasid tegevusloa taotlemist, õppekavade vastavuse hindamist, õpetajate kvalifikatsiooninõuetele vastavuse hindamist ning hinnangut õppetegevusele (külastatud tundide analüüs, eksperdihinnangud, veebilehe nõuetele vastavus jm).

V. Täienduskoolitusasutuse pidaja tegevuse vastavuse kontroll õigusaktides kehtestatud nõuetele

2024. aasta jooksul jätkus järelevalve eesti keele kursuseid korraldavate koolitusasutuste tegevuse üle õppekavade vastavuse ja koolitajate kvalifikatsiooni hindamise ning keeletundide külastamisega. Võrreldes eelmise aastaga esitasid koolitusfirmade rohkem taotlusi kinnitatud õppekava muutmiseks, mooduliteks jagamiseks või veebiõppe rakendamiseks.
EHISe kaudu edastatud tegevusloa taotluste menetlemisel hinnati 26 firma 55 õppekava, Haridus- ja Teadusministeeriumile edastati järgmiste täienduskoolitusasutuste dokumendid: 1-Koolitus (C1), A1abi OÜ (A2, B1), AkoolitusB OÜ (A2, B1, B2, C1), Anliko OÜ (A2, B1), CVP Consult OÜ (A2, B1, B2, C1), FlipLanguage Academy OÜ (A2, B1), Fortunakool OÜ (A2, B1), Jõgeva Koolituskeskus MTÜ (A2), Keelekratt OÜ (A2, B1), Kontaktkoolitus OÜ (A2), Lingua Estonica OÜ (A2), MTÜ Koolituskeskus Sky Laser (A2), MTÜ Perekool (A2, B1), Muvio OÜ (A2, B1, B2, C1), MYEdu OÜ (C1), Nordgren OÜ (A2, B1, B2), Personaliekspert (A2), Pärnu Kutsehariduskeskus (C1), SA Pärnu Vabahariduskeskus (B2), SP Koolitus MTÜ (A2, B1), Stomatoloogia Pluss OÜ (A2, B1), Tallinna Keeltekool MTÜ (B1, B2), Tallinna Ülikool (C1), Valga Arvutikeskus MTÜ (A2, B1, B2, C1), Õpitee Täienduskoolitused OÜ (A2, B1, B2, C1) ja Õppestuudio OÜ (A2, B1, B2, C1).
Nende koolitusfirmade õppekavad vastasid nõuetele ning neile väljastati Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsleri käskkirjaga tegevusluba.
Taotluste kõige sagedasemad puudused olid ebamäärased õpiväljundid, ebaselge teave õpingute alustamise tingimuste kohta, ebapiisav õppe sisu kirjeldus ning normist hälbiv keelekasutus, sh grammatikavead. Keeleamet tegi HTMile ettepaneku tegevusluba mitte väljastada Business Technologies OÜ-le (C1) ja Ajukaktus OÜ-le (A2).
16 koolitusfirmat esitasid taotluse juba kinnitatud õppekavade muutmiseks, Keeleamet kiitis heaks Alterum Plus OÜ (B2), B-Lingua Koolitus OÜ (A2), MTÜ Folkuniversitetet Estonia (A2, B1), MTÜ Koduõpetaja (B1), MTÜ Tallinna Keeltekool (B1, B2), Personaliekspert OÜ (A2), SKY LASER ADVERTISING GROUP (A2, B1), Vestleja (A2, B1, B2, C1) õppekavad.

Tegevusloa täiskasvanutele eesti keele tasemeeksamiks ettevalmistavate kursuste korraldamiseks on saanud kokku 169 koolitusfirmat, nende nimekiri on avaldatud Keeleameti kodulehel.
Koolitusfirmad esitasid taotlusi ka uute koolitajate lisamiseks (mõni koolitusfirma mitmel korral): kokku sai heakskiidu 215 koolitajat (üks koolitaja võib õpetada mitmes firmas). Tagasi lükati 28 taotlust. Täiskasvanute eesti keele koolitajate nimekirjas kokku 892 koolitajat.
Õppetegevuse vastavust Keeleameti heakskiidu saanud ning Haridus- ja Teadusministeeriumi kinnitatud õppekavale hinnati nii plaanilise järelevalve käigus kui ka Eesti Töötukassa ettepanekul. Külastati kontakttunde või vaadeldi veebi vahendusel kokku seitsme koolitusasutuse tunde (Multilingua OÜ, Online OÜ, OÜ Sky Laser Advertising Group, Smart Koolitus OÜ (kahel korral), Kirjatäht OÜ, Sugesto OÜ ja Reiting PR OÜ) eesmärgiga hinnata koolituse tõhusust, õppetöö üldist korraldust, tunni vastavust kinnitatud õppekavale, õpetaja ettevalmistust tunniks, õpperühma taseme ühtlust, tehniliste vahendite kasutamist, õppijate kontakti koolitajaga, õppijate õpimotivatsiooni ja osalemise aktiivsust.

Enne tundi vesteldi koolitusasutuse juhi, koolitaja ja õppijatega, õppijad andsid kirjaliku tagasiside senise eesti keele õpikogemuse ning rahulolu kohta praeguse kursusega. Külastuse tulemused vormistati eelaktis, mis saadeti koolitusasutuse juhile tutvumiseks. Pärast koolitusasutuse juhi selgituste saamist vormistati akt tunni külastamise käigus märgatud puuduste kohta ning määrati tähtaeg nende kõrvaldamiseks. Kolmel korral oli kokku lepitud Just Eesti OÜ keeletunni külastus, mis paraku jäi kõigil kolmel korral ära.
Kõige sagedasemate puudustena märgiti, et tundides ei kasutata aktiivõppemeetodeid, ei arendata kõiki osaoskusi, sh rääkimisoskust, tunnid on liialt õpikukesksed, koolitaja ei paranda õppija vigu ning paaril korral märgati ka õpetaja enda keeles vigu. Siiski jäi tundide külastamisest positiivne üldmulje. Ainut Vassiljev Intellekt Kool OÜ sai negatiivse tagasiside, mistõttu Eesti Töötukassa lõpetas koolituste rahastamise.
Mitmel korral hinnati Eesti Töötukassa või Integratsiooni Sihtasutuse palvel koolitusfirmade õppekavasid ja koostati eksperdihinnang. Sel aastal oli aktiivne arutelu täiskasvanute koolitaja kvalifikatsiooni teemal koolitusfirmade esindajate, nende juristide, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Eesti Töötukassa ning Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuriga. Probleemi lahendamiseks tegi Keeleamet ettepaneku kehtestada haridus- ja teadusministri määrusega nõuded eesti keele tasemeeksamiks ettevalmistamisele suunatud täienduskoolitust läbi viiva koolitaja kvalifikatsioonile ning õpi- või töökogemusele ning esitas sellekohase eelnõu.

VI. Kaebuste lahendamine ja teabenõuetele vastamine

2024. aasta jooksul menetleti kokku 757 kaebust (kuna mõni kaebus sisaldas mitut rikkumist, on statistilises analüüsis kaebusi 770). Keskmiselt laekus ühes kvartalis 192 kaebust, rohkem oli kaebusi esimeses kolmes kvartalis.
Kõige rohkem kaebusi laekus teenindajate ebapiisava keeleoskuse kohta – 429 kaebust e 56% kaebuste koguarvust), keeleseaduse nõuete rikkumise kohta avalikus teabes – 126 kaebust (16%), võõrkeelse või keelevigadega veebilehe kohta 60 kaebust (8%). Seitse kaebust tuli kakskeelse tänavanimesildi kohta (1%) ja 18 kaebust televisiooni, kino ja audioreklaami või eestikeelse info puudumise kohta avalikel üritustel (2%).

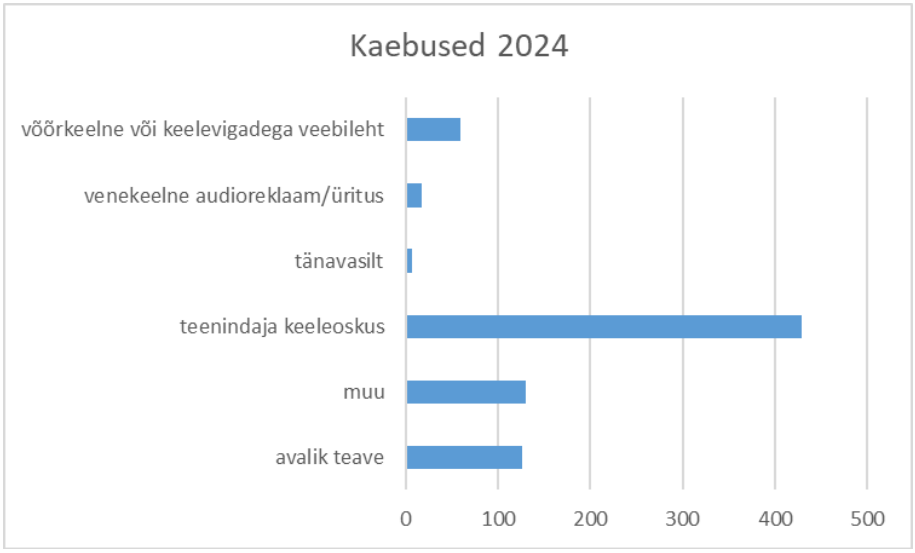

Teenindajate ebapiisava keeleoskuse kohta esitati kokku 429 kaebust (2022. aastal 385, 2023.a – 379). Kaebusi keeleseaduse rikkumise kohta avalikus teabes oli 126 (2022. aastal 88, 2023.a. – 97) ning võõrkeelse või keelevigadega veebilehe kohta 60, eestikeelse tõlke puudumise kohta televisioonis, raadios, kinos või avalikel üritusel 18 ja muudes küsimustes 13 kaebust.

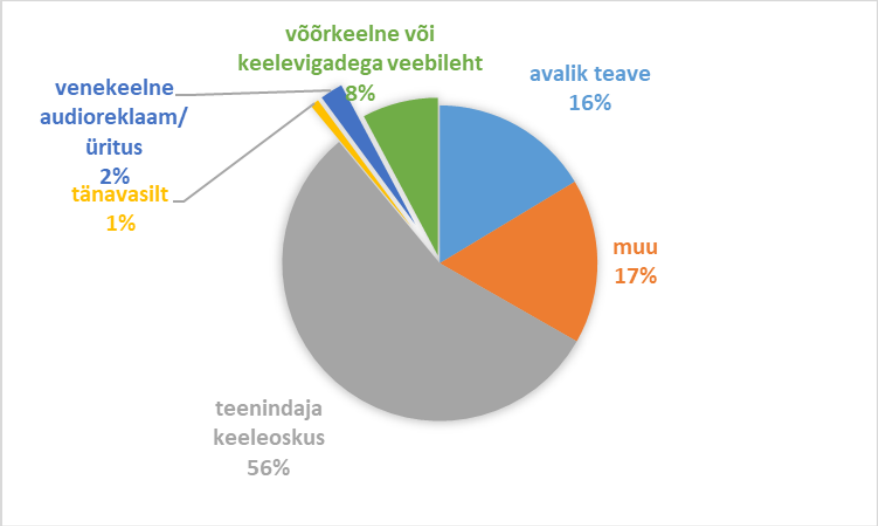

Teenindus- ja müügitöötajate ebapiisava eesti keele oskuse kohta tuli kõige rohkem kaebusi müügitöötajate (sh müüjad, kassapidajad, iseteeninduskassa ja infoleti töötajad, ajutised marjaletimüüjad, kioski- ja turumüüjad, jõuluturul kauplejad jms) kohta – kokku 143 (mullu 155), toitlustusettevõtete teenindajate ebapiisava eesti keele oskuse kohta 63 (mullu 69) kaebust, takso- ja bussijuhtide 41 (mullu 33), meditsiinitöötajate (sh haiglad, apteegid, rehabilitatsioonikeskused, perearstikeskused) 39 (mullu 22), iluteenuse osutajate keeleoskuse kohta 13 (mullu 15 kaebust) haridustöötajate keeleoskuse kohta laekus 12 (eelmisel aastal alla 10) kaebust. Ka kullerite keeleoskuse kohta tuli eelmise aastaga võrreldes rohkem kaebusi – 12. Kümnel korral pöördusid keeleametisse korteriühistu elanikud (juhatuse liikmete ebapiisavast eesti keele oskusest tingitud suhtlusprobleemid ja eestikeelse avaliku teabe puudumine). Teistest valdkondadest (linnavalitsuse ametnik, advokaat, klienditugi, turvamees, õmbleja, tehnik jm) laekus kaebusi alla kümne.

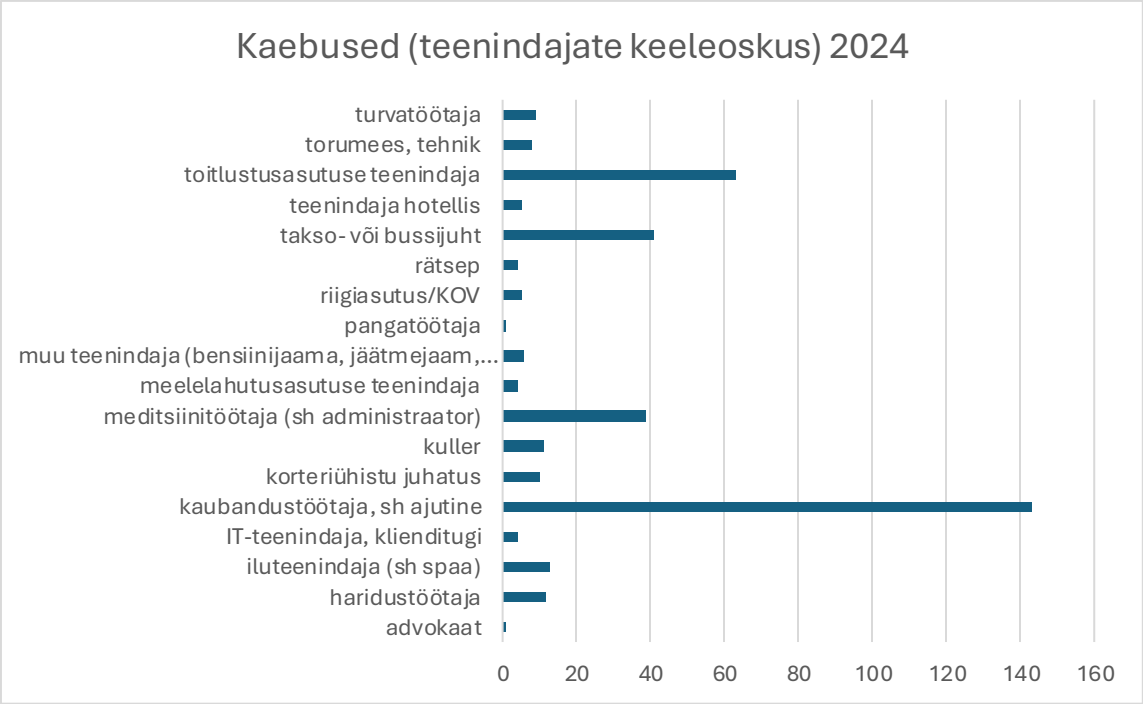

Keeleamet sai 2024. aasta jooksul **358 kirjalikku teabenõuet** (s.o 81 võrra rohkem kui 2023. aastal), millele kõigile vastati määratud tähtaja jooksul. Kõige sagedamini puudutasid teabenõuded keeleoskustasemete kohaldamist eri ameti- ja töökohtadele. Sel aastal sagenesid päringud haridustöötajate kohta. Küsimusi esitati ka eri aegadel välja antud keeleoskustunnistuste (kategooriatunnistused, alg-, kesk- ja kõrgtaseme tunnistused) kehtivuse ja ülikoolis omandatud hariduse õppekeele kohta.

Üheks suurimaks probleemiks töötajate keeleoskuse kontrollimisel sai asjaolu, et kuigi keeleseadus sätestab, et tasemeeksamit ei pea sooritama isik, kes on omandanud kõrghariduse eesti keeles (KeeleS § 26 lg 3), on paljude formaalselt eestikeelse kõrghariduse omandanud haridustöötajate eesti keele oskus nõutavast madalam. Kõrgkooli lõpetamisel ei kontrollita isikute eesti keele oskust sarnaselt Haridus- ja Noorteameti tasemeeksamitega, eestikeelset kõrgharidust tõendav dokument ei ole seotud keelseaduse alusel kontrollitavate keeletasemetega. On ka juhtumeid, kui võõrkeele eriala (nt vene filoloogia) lõpetanud isiku diplomile on märgitud õppekeeleks eesti keel, kuigi eestikeelse õppe osakaal on diplomile lisatud akadeemilist õiendit analüüsides väiksem kui keeleseaduses nõutav 60%. Kui isik on omandanud kõrghariduse eesti keeles, kuid ei oska eesti keelt nõutaval tasemel, on keeleametnikul õigus saata ta ettekirjutusega tasemeeksamile.

Ka sel aastal uuriti võimalust tõendada oma eesti keele oskuse vastavust C2-tasemele. Kuna Eestis C2-taseme eksameid ei korraldata, on soovijail võimalik sooritada C1-taseme eksam. Seoses eestikeelsele õppele üleminekuga esitasid nii koolipidaja esindajad, haridusasutuste juhid kui ka eraisikud rohkesti teabenõudeid haridustöötajate kvalifikatsiooni vastavuse kohta asjaomaste seaduste alusel kehtestatud nõuetele. Eesti õppekeelele üleminekuga seotud teemade vastu ilmutasid elavat huvi ka ajakirjandusväljaanded.

Eestikeelse asjaajamise nõude eiramise kohta esitatud teabenõuded puudutasid asutuste (sh riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste) ning äriühingute telefonide automaatvastajate ja teadete keelevalikut. Üle 15 korra paluti selgitust, kas eestikeelsele teatele järgnev võõrkeelne (inglis- või venekeelne) teade on kooskõlas keeleseaduses sätestatud eestikeelse asjaajamise nõudega. Kuna keeleseadus ei keela teiste keelte kasutamist eesti keele kõrval, siis ei käsitata neid juhtumeid keeleseaduse rikkumisena, sest eestikeelne asjaajamine on tagatud.

Keeleõpet ja keeleõppe korraldust puudutavates teabenõuetes sooviti andmeid eesti keele eksamiks ettevalmistavate koolitusasutuste kohta; samuti teavet tegevusloa taotlemise kohta (õpetajate kvalifikatsiooninõuded, õppemahud, kursuste mooduliteks jagamise tingimused), mitmes teabenõudes uuriti ettevõtte nime ja asutusesisese töökeele kohta.

Mitmel korral esitati teabenõudeid sõnakasutuse, sõnade ja väljendite tähenduse ning õigekirja kohta, neile vastamisel tehti koostööd Eesti Keele Instituudi keelekorraldajatega. Telesaate, intervjueeritava või teleajakirjaniku normi eirava keelekasutuse puhul võeti kaebuses/teabenõudes esitatu teadmiseks ning teavitati asjaosalisi või edastati kaebus kuuluvuse järgi otse meediaväljaandele.

Aasta jooksul kooskõlastati 24 reklaamteksti, enamasti oli tegemist piilaritega, mille kahel küljel on eestikeelne tekst ja kolmandal võõrkeelne. Kõige rohkem on selliseid reklaamikandjaid Ida-Virumaal ja Harjumaal.

VII. Ülevaade eesti keele oskuse kontrollimisest, tehtud ettekirjutustest ning rakendatud sunnirahast aastate lõikes

Aasta	Kontrolle	Avastatud rikkumisi (rikkumiste osakaal)	Sunniraha hoiatusi	Rakendatud sunniraha	Sunniraha kogusumma	Keskmine sunniraha
2020	2454	2126 (86%)	906	224	12805	57,2
2021	2514	2237 (89%)	958	584	31945	54,7
2022	3540	3332 (94%)	613	390	28450	73
2023	3644	2600 (71%)	796	380	39550	104
2024	6455	2260 (35%)	1129	175	25140	144

VIII. Koostöö teiste asutuste ja organisatsioonidega

Lisaks koostööle Haridus- ja Teadusministeeriumiga teeb Keeleamet aktiivselt koostööd ka muude asutustega.
Ilmar Tomusk osales Eesti keelenõukogu, riigikeele nõukoja ning kohanimenõukogu töös.
Jätkub pikaajaline koostöö Tallinna Linnaplaneerimise Ameti muinsuskaitse osakonna teabekandjate ja linnakujundusprojektide läbivaatamise komisjoniga reklaami ja avalike siltide kavandite keelekasutuse keeleseaduse nõuetele vastavuse tagamisel.
Keeleametnikud teevad koostööd Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti ning suuremate kaubanduskettide juhtidega tarbijatelt laekunud kaebuste lahendamisel ning Eesti Keele Instituudi keelekorraldajatega kirjakeele normi ja keelekasutuse hea tavaga seotud küsimuste lahendamisel.
Keeleameti esindaja osaleb Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti reididel taksojuhtide eesti keele oskuse kontrollimisel. Koostöö jätkub 2025. aastal.
2024. aastal elavnes koostöö Tallinna Haridusametiga, oktoobris osalesid keeleametnikud linna haridusjuhtide infopäevadel ning selgitasid keeleseaduse nõudeid. Nii HTM kui ka Tallinna Haridusamet on palunud aasta jooksul hinnata õpetajate keeleoskust tõendavaid dokumente ning eesti keele oskuse vastavust nõutavale tasemele.
Keeleoskuse kontrollimisel tehakse koostööd eri asutuste juhtide ja personalitöötajatega (nt Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus, Päästeamet, PPA, SA Ahtme Haigla, Narva Haigla jt).
Koolitusfirmade ja täiskasvanute keeleõppe küsimustes jätkub aktiivne koostöö Integratsiooni Sihtasutusega, kus hankekomisjonides ja mitmes töörühmas osaleb Keeleameti esindaja, ning eesti keele kui teise keele õpetajate liidu ja Eesti võõrkeeleõpetajate liiduga.
Keeleametnikud osalesid mitmetel nõupidamistel (nt eesti keele kui võõrkeele õpetajate infotund, kus arutati ainekava muudatusi; EKVÕLi aastakoosolek, metoodikavõtteid tutvustav seminar, osalemine vestlusklubides, riigigümnaasiumitega tutvumine jm. Samuti on Keeleamet võtnud ülesandeks tutvustada võõrkeeleõpetajate liidu tegemisi ja jagada kontakte koolide inspekteerimisel).
Täiskasvanute keeleõppe kvaliteedi hindamisel tehakse koostööd Eesti Töötukassaga.
Sel aastal alustas Keeleamet koostööd Eesti Logopeedide Ühenduse ning Tallinna Strateegiakeskuse ettevõtlusteenistuse tarbijakaitse osakonnaga.

Haridus- ja Noorteameti Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse koostöökoja koosseisu kuuluvad Keeleameti esindajana Merle Loodus-Adamson ja asendusliikmena peainspektor Roman Kallas. Keeleameti esindajad osalesid aasta jooksul mitmel HAKA nõupidamisel.
Koostöös Emakeele Seltsi, Eesti keelenõukogu, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Eesti Interneti Sihtasutuse ning Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooniga tunnustati ilusate eestikeelsete nimedega ettevõtteid konkursil „Ehe Eesti – Eesti ettevõttele eesti nimi 2024“. Samuti on Keeleamet esindatud Keelevärava projektis.
2024. aasta lõpus loodi HTM-i juhtnõukogu „Eesti keele õpe ja keeleõppe arendamine“, mille liikmeks on kinnitatud Merle Loodus-Adamson, asendusliikmeks Janika Lindpere.

IX. Muud tegevused

Seoses järelevalvega vene õppekeelega koolides toimus aasta jooksul hulgaliselt nõupidamisi, õiendite ärakuulamisi ja töö planeerimise koosolekuid HTMiga nii e-kirja teel, Teamsi vahendusel kui ka HTMis või Keeleametis kohapeal.
Seoses üleminekuga eestikeelsele õppele kohtusid peadirektor ja järelevalveosakonna juhataja 10. juunil Tallinna abilinnapea ja Haridusameti spetsialistidega. 8. oktoobril selgitas peadirektor Tallinna Haridusameti korraldatud infopäeval keeleseaduse nõudeid koolijuhtidele.
2024. aastal valminud Eesti Integratsiooni Monitooringu tutvustustel Tallinnas käisid 5. märtsil osakonnajuhataja Merle Loodus-Adamson ja peainspektor Janika Lindpere. Vaneminspektor Erika Lindsalu käis samal üritusel Narvas 12. märtsil ja peainspektor Marge Mägi-Puss Tartus 18. märtsil.
Keeleametnikud osalesid Eesti Keele kui Võõrkeele Õpetajate Liidu seminar-aastakoosolekul ning vestlusklubides, EVÕLi infopäeval ja aastakoosolekul ning Eesti Keele Instituudi keelekorralduse seminaril. Järelevalveametnikud õppisid kasutama LimeSurvey küsitluskeskkonda, et paremini koguda ja analüüsida järelevalveks vajalikke andmeid.
Osakonnajuhataja osales Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) täienduskoolituse koostöö koosolekutel ning Integratsiooni Sihtasutuse hankekomisjoni töös.
Vaneminspektor Erika Lindsalu osaleb iga kuu Alutaguse valla sotsiaal-, haridus- ja kultuurikomisjoni töös.

X. Personalitöö, koolitused, halduskü simused

21. veebruaril osalesid keeleametnikud HTMi metoodikakoolitusel ning 29. veebruaril õigusalasel koolitusel. 14. ja 21 märtsil osalesid ametnikud Äripäeva Akadeemia stressijuhtimise ning ajajuhtimise koolitusel. 3. aprillil toimus keeleametis pensionitarkuse koolitus. 18.–19. aprillil osaleti EKI rakenduslingvistika konverentsil ning 3. mail Eesti Keeletoimetajate Liidu koosolekul.
14. mail osaleti EKI tuletõrjeõppusel ning 11. juunil infoturbekoolitusel.
27. augustil osalesid keeleametnikud HTMi koolitusel „Lasteasutuste tegevuse vaatlus“.
12. septembril osales ameti esindaja konverentsil „Eestikeelsele õppele üleminek mitmekultuurilises lasteaias ja koolis“, 18. septembril osales järelevalveosakonna juhataja Tallinna Ülikoolis töösuhete alasel koolitusel.
2. oktoobril osalesid ametnikud eesti keele õpetajate teabepäeval, 8. oktoobril XIX oskuskeelepäeva konverentsil ning 17. oktoobril Tallinna Ülikoolis OMA KEELE seminaril.
Samuti osalesid keeleametnikud arvutikoolitusel ning sooritasid detsembris RIA kübertesti.
Septembris viis Riigi IT Keskus (RIT) Keeleameti üle 100% pilvelahendusel põhinevale arvutitöökohateenusele.

XI. Artiklid ja ettekanded, meediakajastused

2024. aasta vältel tutvustas Ilmar Tomusk Eesti keelepoliitikat ning Keeleameti tegevust mitmetes meediaväljaannetes.
14. märtsil tähistati Eestis emakeelepäeva, Ilmar Tomusk esines nädala jooksul ettekannetega Jüri Gümnaasiumis, Jõgeva Põhikoolis, Tallinna Ühisgümnaasiumis ning Viljandi Jakobsoni Koolis.
Justiitsministeeriumi ajakirja Õiguskeel 2024. aasta 2. numbris kirjutas Ilmar Tomusk artikli äri- ja ettevõttenime heast tavast. 3. mai Postimehes analüüsis ta seoses eesti õppekeelele üleminekuga 1998. aastal valitsuse heakskiidu saanud muukeelse elanikkonna keeleõppestrateegiat, mis juba toona nägi ette ülemineku eesti õppekeelele. Õpetajate keelenõuetega seonduvat tutvustas ta Postimehes 17.05.2024 ilmunud artiklis „Kui järsku need õpetajate keelenõuded siis ikkagi tulid?“
Eesti Päevalehes ilmus 21.08.2024 Ilmar Tomuski artikkel „Teenindaja peab suutma kliendiga eesti keeles suhelda“ ning 13.09.2024 Postimehes artikkel „Keeleõigus vajab põhiseaduslikku vaadet“.
8. oktoobril osalesid Ilmar Tomusk ja Merle Loodus-Adamson Tallinna koolijuhtide infotunnis, Ilmar Tomusk andis ülevaate eesti õppekeelele üleminekuga seotud keelenõuetest.
Augustis selgitas Ilmar Tomusk keeleoskuse ja keelenõuete küsimusi Vikerraadios, Kanal2-s ja Eesti Päevalehes ning vastas Õhtulehe ajakirjaniku Nils Niitra küsimustele eestlaste keeleoskuse kohta.
10. oktoobril tegi Roman Kallas HAKA kutsehariduse koosolekul ettekande kutsekoolide järelevalvest.
24. oktoobril tutvustas Ilmar Tomusk Kuku raadios ettevõttenime konkursi „Ehe Eesti – Eesti ettevõttele eesti nimi“ tulemusi.
Roman Kallas koostas artikli „Üleminek eestikeelsele õppele: Keeleameti kogemus“, mis avaldati HTMi kogumikus „Ülevaade haridussüsteemi välishindamisest 2023/20024. õppeaastal“.